

JOVICA ĐURĐIĆ

SANAK SKLOPIOČIĆ

fotografiju snimio Borislav Ostojić

Jovica Stanić

JOVICA ĐURĐIĆ / SANAK SKLOPIOČIĆ

Likovno rješenje korica
IVANA ĐURĐIĆ

Ilustracije
FRANJO MOLNAR

JOVICA ĐURĐIĆ

SANAK SKLOPIOČIĆ

”OTOKAR KERŠOVANI - RIJEKA”

1983.

PRVA PAHULJICA

Nebom je letjela jedna pahuljica. Nakon dugog putovanja, ona odluči da prekine svoju nestašnu igru i da doleprša na zemlju.

– Kako je hladno! Skoro će snijeg – reče drvosječa. – Moram da požurim s drvima i da naložim peć.

Slušala to pahuljica i odlučila da ne padne na šumu. Ona zamoli vjetar da je ponese dalje.

Na livadi su čobani čuvali stado.

– Ah, taj snijeg. Zar ćemo tako rano morati da zatvorimo naše stado.

Čula to pahuljica i odlepršala dalje. Tu je nisu željeli. Krenula je da traži nekoga ko će joj se obradovati.

Na obali rijeke stajao djed koji je izašao u šetnju. Na glavi je imao šešir, oko vrata debeo vuneni šal, a u ruci štap. Bio je tužan što uskoro neće moći da dolazi na rijeku da joj se divi i šeta pored nje.

– Skoro će zima. Kraj je šetnji obalom. Moraću do proljeća da ostanem u kući uz vatru – reče djed.

Pahuljica odluči da produži još dalje. Vjetar joj je pomogao da preleti rijeku i da doleti nad jedan voćnjak. Na grani jabuke čučala je promrzla ptičica. Drhtala je a nožice su joj bile plave od hladnoće. Pokušavala je da ih prekrije svojim perjem.

– Ova će zima biti oštra i duga. Hoću li uspjeti da dočekam proljeće? – pitala se ptičica. – Moraću da potražim neko toplo mjesto.

Pahuljica nastavi svoj let. Njene kristalne iskricice bivale su sve veće i sijale su srebrnom svjetlošću. Ona se čas pela u visine, čas spuštala prema zemlji.

Iz škole se vraćala Olja veselo pocupkujući s noge na nogu. Vjetar je njihao njenu dugu kosu, nosić joj je bio crven, a ruke ozeble. Ona pogleda u nebo i ugleda svijetlobijelu iskricu. Pahuljica iskoristi taj trenutak i sletje na njene trepavice.

– Pahuljica!!! – povika radosno Olja. – To znači da je počeo snijeg. Pahuljica, pahuljica

I još brže potrči kući da pronade sanjke.

USAMLJENA BREZA

Kraj rijeke je rasla breza. Bila je usamljena. Ona se požali rijeci:

– Strašno sam usamljena. Niko neće sa mnom da razgovara. Čak je i vjetar nekuda odlutao.

– Ne budi tužna, brezo! – odgovori joj rijeka.
– Tu sam ja. Okreni se oko sebe i vidjećeš koliko prijatelja imamo.

– Gdje su? Nikoga ne vidim – reče breza.

– Evo, ja sam tu – odjednom će mali zec koji je tuda prolazio i veselo zatrese svojim dugim ušima.

– I ja sam tu – javi se slavuj i sletje na granu breze. On odmah zapjeva jednu svoju veselu pjesmicu.

– Tu sam i ja – kaza mrav i stade da se penje uz brezu. – Baš mi je potrebno malo fiskulture.

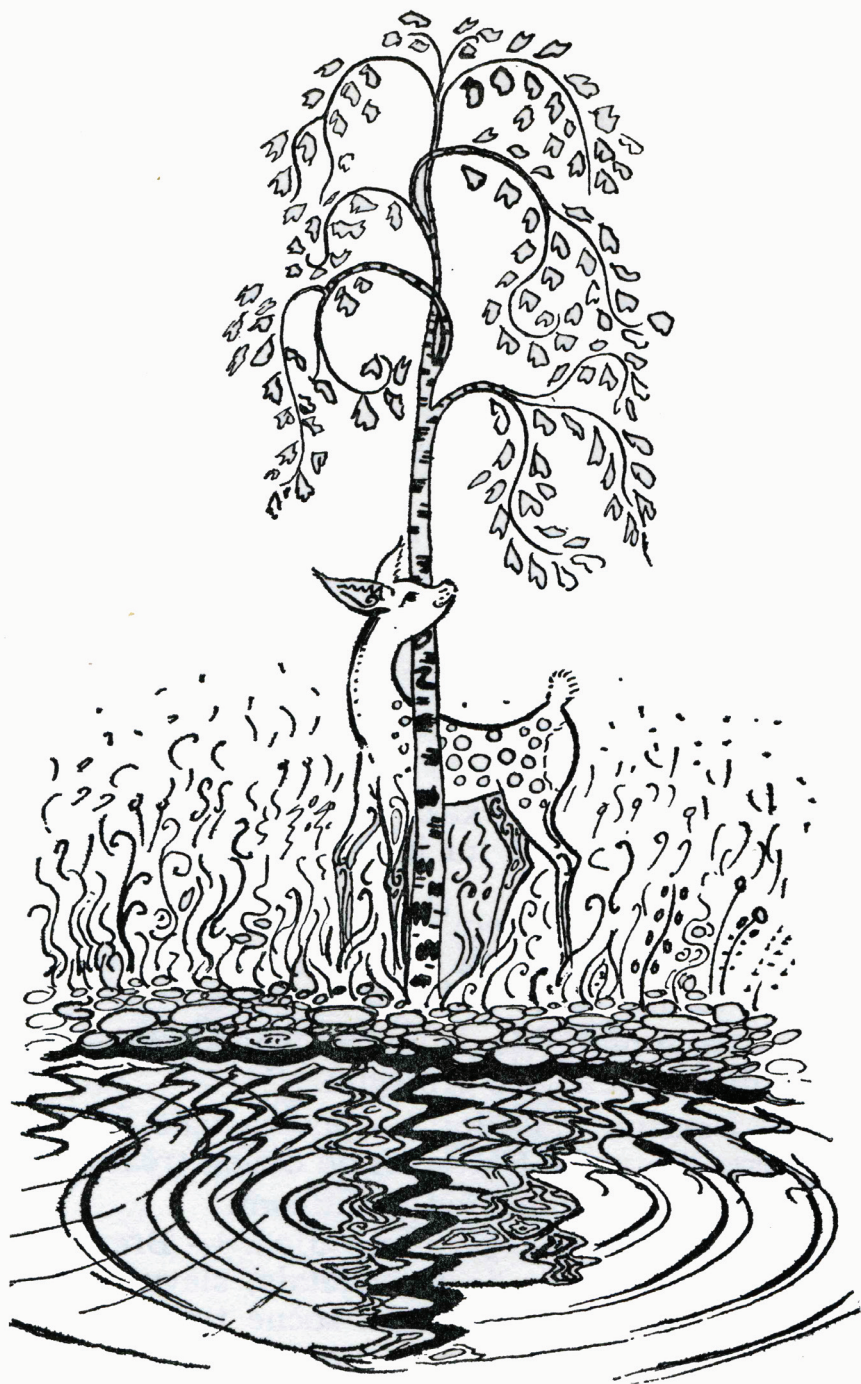
– Zzz! Zzz! Stižem! – povika pčelica i napravi nekoliko krugova oko breze. – Moram početi da radim. Djeci treba meda.

– Neću ni ja više da budem ispod lišća – reče visibaba i veselo se protegnu.

– Dolazim, dolazim! – povika lane. – Baš je lijepa ova voda. Ožednjeh od dugog trčanja.

Prolazio obalom djed s unukom.

– Vidi! Proljeće! – reče djed. – Breza pušta listiće, visibaba je procvjetala, slavuj pjeva, zec je došao

da se nagricka sočne trave, a lane da se napije bistre vode... Evo i mrava i pčele. Proljeće, proljeće, kad ti kažem. Sješćemo ispod ove brezice da se malo odmorimo.

Breza više nije bila usamljena. Odjednom je bilo mnogo prijatelja oko nje i ona veselo zatreperi svojim grančicama.

MALI VOZ

Mali voz što je svaki dan prolazio pored zelene rijeke, šume breza na obali i kao sag šarene livade, nikada nije zaboravljao da se u isto vrijeme veselo javi Kaći koja je tu čuvala svoje stado. Prvo se pojavljivala garava lokomotiva iz koje je lepršao oblačić dima, a za njom su kloperala tri vagona u kojima su bili putnici.

– Tu–tu, tu–tuuu! – javljao se mali voz.

– Eheeej! Eheeej! – odgovarala je Kaća.

Ona je uvijek trčala prema njemu i veselo mu mahala. Ali, voz se nikada nije zaustavljao, iako je to žarko želio. Morao je na vrijeme da stigne u stanicu u dolini gdje su ga čekali otpravnik vozova u crvenoj kapi i putnici. Kaća je ostajala tužna. Trebalo je da čeka do sutra da se mali voz ponovo pojavi. To je za Kaću bilo veoma dugo.

Jednog dana mali voz riješi da se zaustavi pored Kaće. Poželio je da se odmori kraj šarene livade, da se ogleda u zelenim brzacima rijeke i da Kaći pruži svoju garavu ruku.

– Tu–tu, tu–tuuuuu... ! – oglasi se mali voz iza planine smišljajući podvalu svom mašinovođi.

Kaća je potrčala pored pruge dozivajući voz da stane. Voz je tada počeo da usporava svoje točkove.

– Škrip, škrip, škrip! – začulo se i voz je stao.

Začudi se stari mašinovođa, začudi se brkati konduker, začudiše se svi putnici i proturiše glave

kroz prozore. Samo se Kaća nije začudila. Ona je znala da će se mali voz jednom zaustaviti. On joj veselo namignu i pusti malo svoje pare. Bila je to njihova tajna. Voz se nije pokvario. On se zaustavio zbog Kaće. To mašinovođa i kondukter nisu znali.

Mašinovođa je požurio da popravi lokomotivu i da pokrene voz, što mu nije baš brzo pošlo za rukom, a Kaća je za to vrijeme razgledala. Putnici su izašli na livadu, pa je brkati kondukter morao pištaljkom zvati da ostave cvijeće jer će zakasniti.

Onda se opet veselo čulo:

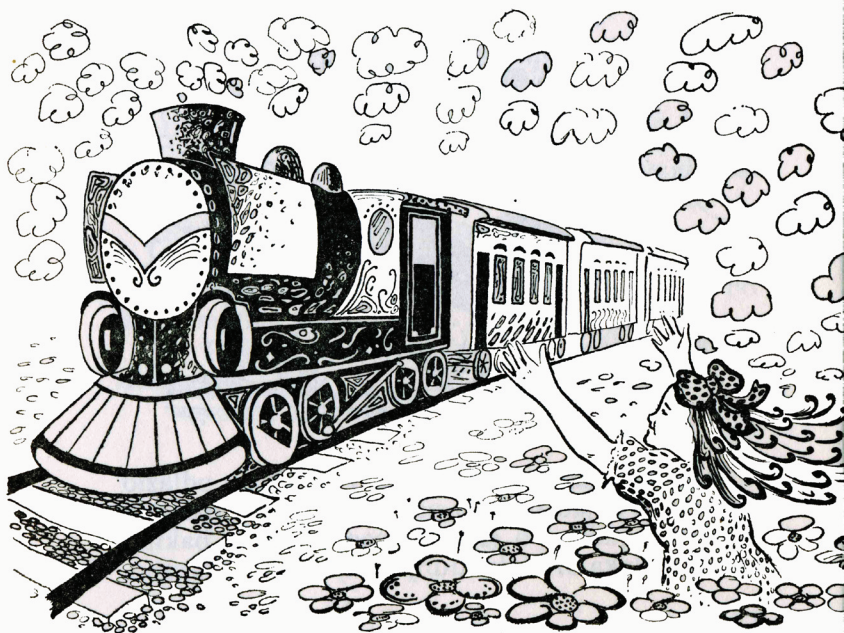
– Tu-tu,.. tu-tuuuuu!

To je mali voz dovikivao Kaći:

– Do viđenja, djevojčice! Vidjećemo se opet.

Čuvaj našu tajnu!

Kaća je stajala i dugo, dugo mahala rukom sve dok se mali voz nije izgubio iza sljededeće planine.

BAKINE DUNJE

Bakine dunje. Žute, mirisne dunje na ormanu. Tako svake jeseni. Mnogo sam volio te lijepe plodove. Oni su me neodoljivo privlačili u bakinu sobu.

A bila je to čudna soba. Soba s dunjama.

I danas se sjećam, Baka bi me jednog dana pozvala:

– Hajde, dušo bakina. Danas ćemo brati dunje.

Uzimao sam korpu i polako s bakom odlazio u baštu. Penjao sam se na dunju, kidao pažljivo plodove i jedan po jedan bacao u široku bakinu kecelju. Baka bi svaku dunju zaljubljeno i lagano, lagano spuštala

u korpu. Poslije je te dunje stavljala na orman u sobi. Ali dunja je bilo mnogo. Mnogo više nego što je moglo stati na na orman u bakinoj sobi. Od njih je ona pravila i najljepši kompot i sok na svijetu.

Kada mi je bilo osam godina, odjednom sam se razbolio. Moji su odmah htjeli da me voze u grad ljekaru, ali baka nije dala.

– Nije mu ništa. Običan nazeb, vidjećete.

Tada je ona preuzela svu brigu oko mene. Pričala mi je priče, davala čajeve od nekih njenih trava i često donosila sok od dunja. Stalno mi je mjerila temperaturu. Mislim da tada uopšte nije spavala. Koliko sam samo puta osjetio njenu meku ruku na svom čelu. Bio sam stvarno ozbiljno bolestan. Ali nema te bolesti koju moja baka nije znala da liječi. I sada sam siguran da su me te godine izliječile njene dunje.

– Bako, otvori malo vrata da vidim dunje – govorio sam baki.

Ona ih je otvarala i ja sam vidio: žute, velike dunje osmjehuju se s ormana, a iza njih tegle sa kompotom i sokom. A tek mirisi! Oni su se širili svuda po našoj kući.

Kao da si ušao u neki rajski vrt.

Baka je bila ponosna zbog toga.

Noćas sam sanjao baku. Pomilovavši me po kosi, ona me je pozvala:

– Hajde, dušo bakina. Danas ćemo brati dunje.

POTOK KOJI SE LJUTIO

Kroz dolinu je tekao potok. Imao je bistru vodu i puno srebrnih ribica u svojim brzacima. Na obali su rasli vitki jablanovi, visoka trava i mnogi cvjetovi. Svakog proljeća potok je postajao veći i tada je jače pjevušio svoju radosnu pjesmu. Velike vode koje su dolazile s visova ispunjavale su njegovo korito do vrha. Tada niko nije mogao da odlazi u varoš. Ljudi su ostajali u kući i čekali da se potok smanji.

Kada su Anja i Nešo pošli u školu, potok im često nije dao da prijeđu na drugu obalu. Oni bi tada stajali i gledali bujicu koja je nosila sve pred sobom.

Jednog dana njih dvoje ponovo potrče kući i još iz daleka poviču:

– Djede, djede ... potok se ponovo naljutio!

– Naljutio, kažete! – promrmlja djed. – E pa dobro, sada sam se i ja na njega naljutio.

Djed je uzeo sjekiru, otišao u šumu i posjekao visoki hrast. Poslije je istesao brvno i postavio ga preko patoka. Još je napravio i ogradu da djeca imaju za šta da se drže kada prelaze preko brvna.

Djeca su govorila:

– Lijep je i velik naš potok, ali djed ga je pobijedio. Sada opet možemo u školu, a ljudi u varoš.

Noću je pala kiša, potok je postao još veći, mutan, napregnuo je svu svoju snagu i odnio brvno koje

je djed postavio. Kad su to djeca vidjela, potrčala su još brže kući i uglas povikala:

– Djede, djedice! Potok se opet naljutio. Odnio je naš most ...

– Šta to čujem? – začuđeno će djed. – Znači tako, druškane! E, čekaj, nećemo baš tako, brajko-viću...

Ponovo djed ode u šumu i obori još veći hrast. Isteše i postavi brvno preko potoka.

– Djed je opet pobijedio potok – rekla je Anja.

– Djed je jači – dodao je Nešo.

Slušao to potok i nije mu bilo pravo. Preko noći pozove on kišu i sve vode iz ostalih potočića, napregne svu snagu koju je imao i odnese i to brvno.

Kada su pošli u školu, Anja i Nešo se začudiše. Potok je pobijedio djeda! Odmah su potrčali kući i počeli da dozivaju:

– Djedice, eheeej, djedice! nema našeg mosta. Potok ga je opet odnio, naljutio se ...

– E, sad mi je stvarno dosta, lopove jedan lopovski – ljuteći se poviče djed, čupnu se za dugi brk i produži. – Sada si me stvarno naljutio ...

Pozvao djed ljude iz sela i rekao im da će da gradi most. Pravi, kameni most koji potok neće moći da sruši.

– Mi ćemo ti pomoći – rekli su mu svi. – Most je potreban i nama.

Počeli su ljudi da dovoze kamen i grade most, ali se potok grčevito opirao. Na kraju, poslije mnogo

muka, obale su bile spojene. Kameni most je bio čvrst. Potok mu nije mogao ništa.

– Djed je zauvijek pobijedio potok – rekla je Anja. – Naš djed je pobjednik.

– Lijep je i jak naš potok, ali djed je jači – rekao je Nešo.

Potok je samo ćutao. Djeca su veselo potrčala preko mosta i požurila u školu.

NAJLJEPŠI VEZ

Nataša i Jelena su prijateljice. Stanuju u istoj zgradi i stalno su zajedno. Nataša uči Jelenu da veze.

– Sada ću da navezem pticu kako leti – reče Nataša.

– Navezi i sunce – molećivo će Jelena.

– Dobro, navešću i sunce – složi se Nataša .

– Znaš, Nataša... navezi dvije ptice! – odjednom će Jelena.

– Zašto?

– Tako, da ne bude sama. Ako bude sama ona će plakati.

– Lijepo, navešću onda dvije ptice i sunce. Jesi i sada zadovoljna?

– Jesam – radosno kaže Jelena.

Nataša je navezla dvije ptice i sunce, i još je dodala jedan oblačak.

– Nataša, baš je lijepo! Samo ...

– Šta samo? – začuđeno će Nataša.

– Nešto nedostaje ...

– Šta nedostaje?

– Nedostaje jedna mala ptica, njihovo dijete.

Pa svi imaju djecu – ozbiljno će Jelena.

– Pa dobro. Mogu da navezem i nju.

– E, ali mogu oni imati i više djece. Dvoje, troje ... – kaže Jelena.

Na kraju je Jelena zamolila Natašu da naveze i jednu djevojčicu koja rukom mašepticama.

– Eto, to si ti Jelena – reče Nataša kada je vez bio gotov.

– Baš je divno, baš je divno! – ushićeno poviče Jelena i pritrči da poljubi Natašu.

Poslije obje sjede i zadovoljno gledaju vez.

– To je najljepši vez na čitavom svijetu – kaže Jelena.

– Tako je – složi se Nataša i zagrli Jelenu.

JESEN NA RIJECI

Djevojčica i dječak stoje na obali rijeke. Stoje i ćute. Svuda je mirno – ni vjetra ni glasova. U daljini je njihovo selo sa crvenim krovovima iz kojih se izvija dim, u sredini, na brijegu, izdiže se srebrno kube crkvenog zvonika. Čuje se kako zvono skladno odjekuje u daljini.

– Tužno je – kaže dječak gledajući u rijeku.

– Nema više zelenila – kaže plavokosa djevojčica.

– Ni ptice više ne pjevaju.

– Ni voda nije topla.

– Ni djeca se ne igraju.

– Svi su u školi.

Djevojčica i dječak su mirni. Usamljeno stoje na obali. Odjednom djevojčica sva razdragana povika:

– Vanja, vidi koliko čamaca plovi rijekom!

– Čamci!?

– Da, čamci. Zlatni, žuti, zeleni. . .

– Ja ništa ne vidim.

– Kako ne vidis? Pogledaj!

Djevojčica se napreže i pokazuje prstićem na rijeku. Smiješak je prekrpio njeno lice, a u očima joj je radost i oduševljenje. Kao da bi htjela da poleti, da prigrabi te žute listiće koji sasvim mirno plove niz vodu.

– Pa to je lišće ... uvelo lišće – mirno kaže dječak.

- Ne, to su čamci. Jako su lijepi.
- Lijepi su – složi se dječak.
- Hajde da im mašemo dok prolaze!

Djevojčica i dječak veselo mašu rukama jeseni koja prolazi niz rijeku. Hiljade i hiljade raznobojnih brodića nose ljepoticu Jesen na svojim pramcima. Djevojčica i dječak više nisu tužni. Smijeh je zavladao nad rijekom.

Dječak se odjednom okreće djevojčici i kaže:

– Hvala ti, Anja.

– Na čemu? – začuđeno pita djevojčica,

– Pa, ne znam. Tako. Zbog čamaca ...

Djevojčica i dječak se vraćaju kući. Držeći se za ruke oni razgovaraju.

– Doći će opet ljeto – kaže djevojčica .

– Da. Voda će biti topla – dodaje dječak.

– Opet ćemo se kupati i biće veselo.

Više nisu bili tužni. Rijekom je i dalje plovila ljepotica Jesen na žutim čamcima.

PRIJATELJSTVO

Pred večer, kada je sunce zalazilo za veliki brijeg, mrav koji je cijelog dana radio reče:

– Umorio sam se. Odmoriću se malo ispod ovog cvijeta.

Odložio je svoj teret, opružio se pod krunicom cvijeta i stavio ruke pod glavu.

– Baš je lijepo ovo večer. Sunce zalazi i cijeli zapad ima rumenu boju. Toplo je i ovaj cvijet miriše, a čujem i žubor potoka u blizini.

Uživao mrav u prirodi, pa zaspao. Ali ubrzo je pao mrak i kada se probudio, više nije ništa vidio ispred sebe. Sada nije znao kako da se vrati kući. Stao je da doziva u pomoć. Čuo to svitac i pohitao da pomogne mravu.

– Zdravo, prijatelju! Šta se dogodilo?

– Noć je pala pa sam zalutao. Ne znam se vratiti kući.

– Ništa se ne brini. Ja ću ti pomoći. Svojom svjetiljkom osvjetliću ti put.

– Hvala ti, prijatelju. Ne znam kako bih bez tvoje pomoći.

Svitac je krenuo naprijed, a mrav je stao da skakuće za njim.

– Polako, prijatelju. Ne mogu tako brzo – poviče mrav.

– O, izvini, prijatelju. Zaboravio sam da ne le-
tiš – reče svitac i uspori svoj let.

Uskoro su stigli do mravlje kućice.

– Uđi, prijatelju! Hoću da te počastim i da ti se
zahvalim.

Bila je pala već duboka noć. Mrav i svitac su
sjedili u kućici i razgovarali. Usput su se gostili slat-
kom večerom.

– Ništa bez pomoći prijatelja – reče mrav u
jednom trenutku.

– O, nije to ništa – brani se svitac.

– To je veoma mnogo. Prijateljstvo je najveće
bogatstvo.

Tako su mrav i svitac postali veliki prijatelji.

NEMIRNA KAPLJICA

Poslije kiše mnoge se kapljice zaustaviše na granama jedne višnje. Bio je mjesec april i višnja je bila posuta bijelim cvjetovima. Sve su kapljice bile srećne što su se tu zaustavile, pa su se mirno odmarale od dugog puta.

Ali jedna mala kapljica među njima nije imala mira. Presrećna što se našla na jednom tako lijepom mjestu, stala je da skakuće s grane na granu, da se kliže po glatkoj kori višnje i sve više primiče zemlji.

– Budi mirna! – govorele su joj druge kapljice.

Ona ih nije slušala, nego je nastavila i dalje da se kliže.

– Budi mirna ili ćeš pasti na zemlju.

– Neću, neću! – prkosno je odgovarala nemirna kapljica.

– Vidjećeš, uskoro ćeš se naći na zemlji.

– Otkuda znate? – pitala je nemirna kapljica.

– Znamo – mirno su odgovorile druge kapljice.

– E, ništa mi se neće dogoditi... baš mi se ništa neće dogoditi – samouvjerenno će nemirna kapljica.

U trenutku malo veće nepažnje, nemirnoj kapljici se zavrtje u glavi, i ona se nađe u travi. Ostale kapljice se glasno nasmijaše.

– Šta smo ti rekle – povikaše uglas.

Mala kapljica je postiđeno ćutala. Gledala je u visinu i žalila što nije poslušala starije kolegince.

Ovako iz trave one su joj se činile veoma daleko.

Da ne bi bila usamljena i ostale kapljice, jedna za drugom, poletješe da joj se pridruže među cvjetovima u travi.

LJUBIČASTA OVCA

Nebojša je došao iz škole zabrinut. Imao je veoma težak zadatak. Trebao je nacrtati ovčicu i trn po priči iz knjige. Trn je ovčici ukrao malo vune, pa su se posvađali.

Mama je zvala Nebojšu:

- Hajde da ručaš, mamino.
- Ne mogu. Moram da radim zadatak.
- Poslije ćeš to. Ohladiće se juha.
- Ne mogu dok ne završim.

Crtao Nebojša, pa brisao, pa opet crtao i brisao... već se i list istanjio. Zabrinuo se i počeo da plače. Nikako nije mogao da nacрта ovčicu i trn. Onda je u pomoć priskočila i mama. I ona se dosta mučila, ali je na kraju na slici bila lijepa ovčica i trn.

Uzeo Nebojša bojice i obojio sliku. Ujutro u školi učitelj je pitao djecu:

- Jeste li nacrtali ovčicu i trn?
- Jesmo!!! – prolomilo se razredom.
- Dobro. Da vidimo ko je najljepše nacrtao.

Išao učitelj od klupe do klupe i gledao crteže. Došao i do Nebojšine klupe. Svidio mu se njegov crtež. Bio je najljepši u razredu.

– Tvoj je crtež veoma lijep, Nebojša. Samo, zašto si ovčicu obojio ljubičastom bojom? Jesi li kada vidio ljubičastu ovčicu?

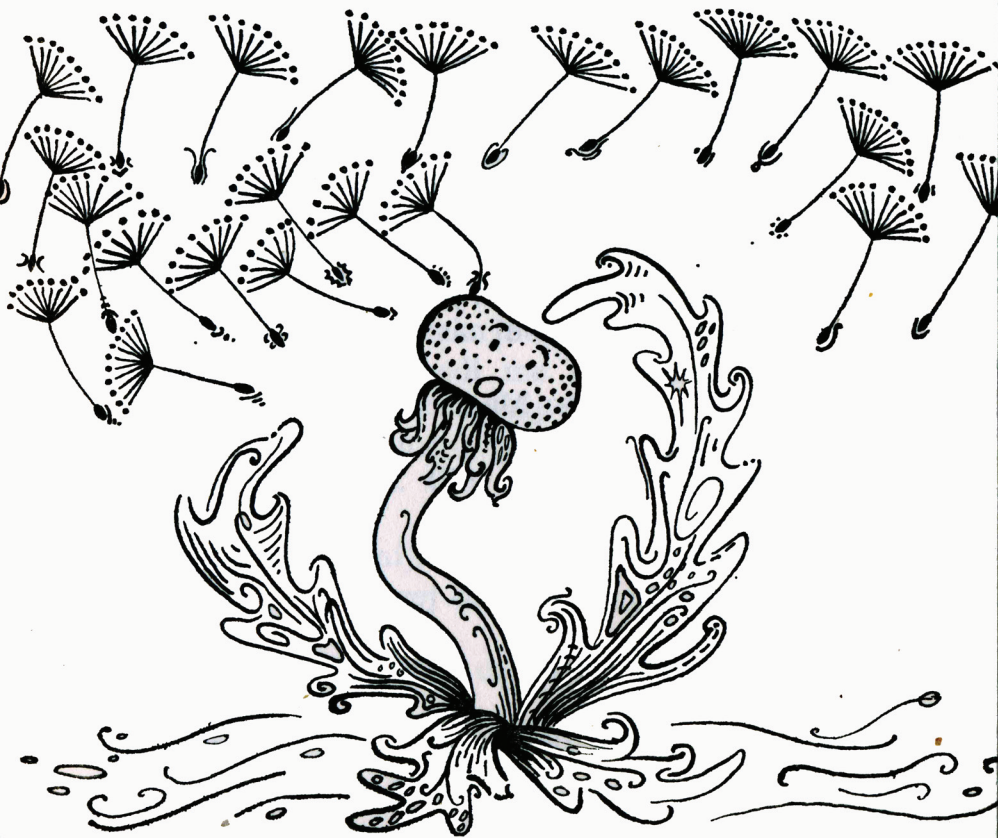
– Nisam, učitelju. Meni se ova boja najviše sviđa, pa sam mislio ...

– Dobro, dobro, Nebojša – nasmijao se učitelji i pomilovao ga po kosi.

Nebojša je bio veseo. Ljubičasta ovčica je bila stvarno veoma lijepa.

MASLAČKOVA ŠUBARA

Kad je palo veče, Princ Maslačak pođe na počinak. U daljini su od večernjeg rumenila gorjeli zaobljeni vrhovi planina. Meko plavo nebo dodirivalo je zelene krošnje jela, a prva zvijezda podignu svoj fenjer. Maslačak nasloni svoju glavu na osušenu travku i prije nego što sklopi oči, ugleda kraj svojih nogu bubamaru.

– Laku noć, bubamaro!

– Laku noć, livadski ljepotane! – reče bubamara.

Ali, nisu mogli zaspati. Iz obližnjeg grma zapjeva ptica.

Ona je tako lijepo pjevala, pa su maslačak i bubamara otvorili oči. Zatim se u blizini pojavi cvrčak violinista i poče da svira svoje nove pjesme. Preko livade je tekao potok. On zažubori preko kamenja, a s obale zakreketaše tri žabe. Iz šume istrčaaše dva zeca i počeaše da grickaju sočnu travu. Oni su jurili s jednog kraja livadena drugi. Visoko jato zvijezda osulo se po nebu. Čuo to vjetar lualica s planine i pojuri u dolinu. Livadski koncert je uveliko trajao. Kada stiže vjetar, otpoče i ples. Svi su bili veseli.

Pred zoru Princ Maslačak viknu:

– Stoj!

Kad su svi stali i okrenuli se prema njemu, on upita držeći se za голу glavu:

– A gdje mi je šubara?

Svi prasnuše u smijeh. Vjetar je niz livadu nosio padobrančice koji su nastali od njegove šubare.

Nasmija se i Pric Maslačak i svi produžiše livadsku igru.

DJED I RIJEKA

– Djede, povedi me na rijeku! – rekao je Sergej djedu.

– Još je hladno. Po brdima je snijeg, a ti si bolestan. Čim ozdraviš, odvešću te na rijeku – obećao je djed.

– Ali ja više ne kašljem – primijeti Sergej. – Mogu i da hodam.

– Znam, junačino. Još nekoliko dana i idemo na rijeku.

Prošlo je nekoliko dana. Sergej je potpuno ozdravio. Počeo je da izlazi u dvorište i da se igra s Natašom. Ali, tada se razbolio djed. Sergej je stalno bio uz njega. Bilo mu je žao što djed kašlje. Donosio mu je čaj, novine, naočare ... igrao se s njim, ali djed nikako da ozdravi. Došao je april. Napolju je bilo toplo. Pod krovom su cvrkutali vrapci, a sunce je toplo grijalo. Stara trešnja pod prozorom prosula je svoje bijele cvjetove.

– Sergej, povedi me na rijeku! – rekao je jednog dana kroz kašalj djed.

– Ne! – odlučno je rekao Sergej. – Ti si bolestan, djedice. Čim ozdraviš, odvešću te na rijeku.

Djed se nasmijao i pomilovao ga po kosi.

Ujutro je Sergej odlučio da djeda vodi na rijeku.

– Tako ćeš prije ozdraviti, djedice – rekao je Sergej.

Djed je uzeo svoj debeli kaput, šešir i štap. Otišli su na rijeku. Dugo su šetali obalom. Sergej je brao ljubičice za mamu. Djed je koračao polako. Od tada su išli svaki dan na rijeku. Djed je ozdravio.

– Vidiš, znao sam da ćeš ozdraviti – rekao je Sergej djedu.– Pomogla ti je šetnja kraj rijeke.

Djed se samo nasmijao i poveo Sergeja za ruku.

CVRČAK

Dječaci su otišli na livadu. Trava je bila visoka i za kosidbu, jedva su se vidjeli iz nje. Išli su polako prema drvetu na kome su ptice svake godine pravile gnijezdo.

– Da li je ptica unutra? – pitao je Nebojša.

– Pst! Budi miran, preplašićemo je ako je tamo – rekao je Jojo.

Nebojša se još više šćućuri u gustu travu. Svuda su zujale pčele, kružili leptiri, mirisali poljski cvjetovi, a dječaci su bili uzbuđeni. Nebojša je bio mnogo manji od Joje. Obojica su se plašili da će naći na zmiju.

– Zri, zri! – čulo se odjednom pred dječacima.

Zastali su i pogledali jedan drugog. Nebojša nije znao šta je to. Ledeni trnci prostrujali su mu kroz tijelo.

– Mene je strah – prošaputa Nebojša.

– Ne boj se! Imam pračku – reče Jojo. – To je sigurno cvrčak ili neka ptičica. Njih nećemo dirati.

– Možda je zmija.

– One se ne čuju. To je cvrčak, znam sigurno.

Kada su se malo smirili, opet su pošli preko livade. Poslije nekoliko koraka opet se čulo:

– Zri, zri, zri!

– Ja neću dalje – uplašeno reče Nebojša.

– Ma ne boj se. Ja sam hrabar ... Tako kaže baka
– reče Jojo. – Vidiš, imam i kamenčiće za pračku. Ako se pojavi, ja ću fik, fik i kraj. To je samo cvrčak. Oni su dobri.

Opet su se malo primirili i kada se više nije čulo, krenuli su dalje. Nevjerica je sada bila veća. A do stabla nije bilo daleko, samo desetak metara. Sigurno je u gustoj krošnji svračije gnijezdo, a na toplim jajima svraka.

Ćutali su šćućureni u travi i gledali prema stablu. Odjednom, kod samog Nebojšinog uva, čulo se ubrzano:

– Zri, zri, zri! ... Zri, zri, zri! ...

A zatim osjeti u košulji neko živo stvorenje koje skakuće i škaklji. Nebojša skoči i poče da bježi preko livade. Jojo, ostavši sam, steže pračku i kamenčiće i daje se u trk za njim. Svuda oko njih iskakale su preplašene ptice, bube i leptiri.

– To je bio cvrčak – rekla je baka kod kuće.
Nebojša i Jojo samo slegnuše ramenima.

MAČE

Martina i Ana su našle malo mače kraj rijeke i donijele ga kući. Mače je bilo bijelo sa sitnim crnim pjegama. Kada su ga nahranile, ono je postalo veselo i počelo da se igra sa djevojčicama.

– Baš je lijepo i pametno – rekla je Martina.

– Kako je samo nemirno. Ko zna kako je dospjelo na rijeku – dodala je Ana.

– Neko ga je bacio. Možda ih tamo ima još.

Kada su se mama i tata vratili kući, iznenadilo ih je prisustvo te životinjice.

– Mače ne može ostati u kući – usprotivio se otac. Mama se samo smiješila. Ona nije htjela da protivuriječi.

Djevojčice su bile tužne.

– Ono je tako ljupko – rekla je Martina.

– I pametno – potvrdila je Ana.

– Svejedno. U kuću ne može – bio je uporan otac.

– Neka ostane samo nekoliko dana – molila je Ana. – Onda ćemo ga nekome pokloniti u školi.

– Smislićemo već nešto – obećala je Martina.

– Dobro – složio se na kraju otac. – Ali samo nekoliko dana i da ne luta po kući.

Djevojčice su iz samoposluge donijele veliku kutiju od kartona i u nju stavile mače. Tu su ga svaki

dan hranile, a kada tata i mama nisu bili kod kuće, igrale su se s njim. Toliko su ga zavoljele da ga nisu mogle nikome pokloniti. Dan kada je mače moralo iz kuće sve se više približavao.

– Baka!!! – uzbuđeno je jednog dana uzviknula Martina. – Daćemo ga baki na selo. Tako ćemo ga opet moći vidati. Kako se samo toga ranije nismo sjetele.

– Tamo će mu biti lijepo. Baka voli životinje i ima dosta mlijeka pa će ga hraniti – složila se Ana.

– Moramo poslati telegram.

Djevojčice su požurile na poštu .

„Bako, dođi odmah. Treba da odneseš naše mače na selo. Martina i Ana.” – glasio je telegram koji je baka dobila. Ona se odmah spremila i došla u grad. Djevojčice su joj sve objasnile. Tako je u velikoj baki-noj korpi mače autobusom otputovalo na selo.

OLJINE CIPELICE

Mama je Olju povela u prodavnicu da joj kupi nove cipelice. Olja je zbog toga vesela.

- Kupićemo bijele – kaže Olja radosno.
- Zašto baš bijele? – pita mama.
- Takve ima Dragana. Hoću i ja bijele.
- Dobro, kupićemo bijele – složi se mama.

U prvoj prodavnici Olja se brzo predomislila. Bijele cipelice joj se nisu svidjele. Odjednom je poželjela žute s kaišićima. Takve nisu imali u toj prodavnici.

- Hoću žute, samo žute ... Takve ima Tanja.
- Pa dobro, Olja, kupićemo žute cipelice – opet se složila mama i pošle su dalje.

U jednoj prodavnici našli su žute cipelice s kaišićima i dvije lijepe sjajne kopče. Stajale su joj veoma lijepo i mama je htjela da ih kupi. Olja se zamislila i stala da gricka prstiće.

– Ne, neću ove. Tijesne su mi i teške. Hoću smeđe kao Jelenine. One su veoma lijepe.

– Eh, Olja, Olja... – ljutila se mama. – Idemo da potražimo te smeđe cipelice.

Dugo su obilazile prodavnice. U jednoj maloj ulici pronašle su smeđe cipelice kakve je Olja žljela. Ali, ni njih nisu kupile. Nisu bile iste kao Jelenine.

Kad su obišle sve prodavnice već je bilo veče.

Počela je da pada kiša. Olja i mama su ponovo ušle u robnu kuću.

– Mama, kupi mi čizmice – odjednom će Olja.

– Čizmice!?! – začudi se mama. – Zašto sada čizmice?

– Pa da mogu s Anjom da gazim po baricama...

– A cipelice? Šta, zar nećeš cipelice?

– Možeš i njih.

– Koje boje?

– Svejedno ... koje hoćeš ...

Kupile su lijepe smeđe cipelice i crvene čizmi-
ce. Olja je bila zadovoljna. Svima se pohvalila svojim
čizmicama u kojima će da gazi po baricama.

PLIVAČICA NINA

Pred večer, jednog toplog ljetnjeg dana, na rijeci se pojavi poljar Jole. Mi smo s obale skakali u duboki vir zatrčavajući se preko ravnog poljančeta. Galamili smo i vrištali kao da nas deru. S druge strane rijeke kupali su se njemački vojnici. I oni su galamili kao da su djeca. Na našu obalu nisu dolazili, a mi smo znali po koji put da preplivamo na njihovu stranu. Nama djeci to nisu branili. Davali su nam čokoladu, šećer i nešto trabunjali.

– Ko je od vas najbolji plivač? – upita nas te večeri Jole.

– Ja, ja, ja ... – počeli smo da se nadvikujemo.

Poljar Jole se dobroćudno smijao i davao nam zrele ukusne jabuke. Uvijek je bio dobar prema nama, volio nas i davao poklone iz svoje torbe.

– Dobro, ko prvi prepliva rijeku tamo i ovamo, dobiće sve ove jabuke.

A jabuke su stvarno bile lijepe. Žute, mirisne, sa tankim crvenkastim prugama po sebi ... puna torba.

Postrojili smo se na obali i na Jolin znak poskakali u vodu. Plivali smo različito. I znate ko je pobijedio? Nina! Nina, vitka mršava djevojčica iz mog susjedstva. Svejedno, jabuke smo podijelili.

Druge večeri Nina je među pletenicama prenijela pismo na drugu obalu rijeke i ostavila ga na ugovoreno mjesto. To je pismo otišlo preko veze partizanskom komandantu na Motajicu.

U zoru sljedećeg dana čula se jaka pucnjava na rijeci. Ujedinjenom akcijom dva odreda partizana, s lijeve i desne obale rijeke, razbili su fašiste. Partizani su ušli u grad. Nastalo je opšte veselje. Narod je izašao na ulicu i radosno grlio partizane. Visoki, plećati brkajlija na čelu kolone nosio je na ramenu našu Ninu koja se važno smiješila, a mi smo trčali uporedo i iz sveg glasa vikali:

– Nina, Nina, Nina ... !

BICIKL

Jednog ljeta, iz uvijek mirnog susjedovog dvorišta, Natalia i Nataša začuše vesele dječje glasove. Stari susjedi nisu imali nikoga u kući, zato se djevojčice začudiše i odmah potrčaše na ogradu.

– Hej! – zovnula je Natalia.

– Hej! – zovnula je Nataša.

– Hej! Hej! – čulo se s druge strane ograde. Iz grmlja su se pojavile dvije kovrdžave glavice.

– Ja sam Irena – rekla je jedna djevojčica.

– Ja sam Lana – rekla je druga djevojčica.

Malo su se gledale, a onda je Natalia pozvala djevojčice u njihovo dvorište.

– Dođite u naš pijesak!

– Imamo i bicikl – dodala je Nataša.

Onda su se djevojčice provukle kroz ogradu i prešle u njihovo dvorište. Tako je počelo jedno drugarstvo.

Jednom su se djevojčice posvađale.

Drugog dana nije bilo igre u pijesku.

– Ah, taj bicikl! – rekla je Natalia. – Zašto joj ga nisi dala?

– Sada mi je žao – rekla je Nataša.

– Idemo da se pomirimo – predloži Natalia.

U susjednom dvorištu Irena je rekla Lani:

– Nisi morala baš stalno da se voziš.

Lana je postićeno ćutala, a onda predložila:

– Da prijedemo u njihovo dvorište.

Djevojćice su se srele kod ograde.

– Hej! – zovnula je Natalia.

– Hej!– zovnula je Nataša.

– Hej! Hej! – u jedan glas zovnule su Irena i

Lana.

SANAK SKLOPIOČIĆ

Lara ga opet nije vidjela. Čekala je i čekala, nikako nije htjela zaspati. Te večeri bila je čvrsto odlučila da ne zaspi dok se ne pojavi.

– Hoće li on i večeras doći, mama? – pitala je Lara.

– Hoće, dušo! Doći će on i večeras – odgovorila je mama.

– E, onda ću ga vidjeti. Dobro ću otvoriti oči i stalno ću paziti. Večeras me neće prevariti.

– On je vješt u tome, dušice. Uvijek nas prevari.

– Baš nije dobar. Zašto se krije, zašto ne dođe kao svi pristojni ljudi, zašto se ne igra sa mnom?

– Igra se, dušo. Za to vrijeme ti spavaš, a on te vodi kroz san. Vodi te tamo gdje ti voliš ići.

– Ali ja bih ga htjela i vidjeti.

– On je nevidljiv.

– Onda ga nema.

– Ima, ima. Samo ga je veoma teško vidjeti.

– Večeras ću gledati. Večeras ću stvarno gledati što mogu bolje. E, večeras mi neće proći nezapažen.

Mama je dobro pokrila Laru. Još je jednom poljubila u rumene obraščiće i kosicu, a onda izašla iz sobe, ostavljajući svjetlo da gori. Vani je bilo vedro i puno zvijezda. Lara je gledala i gledala... nikako nije htjela sklopiti trepavice. Zvijezde su nemirno treperile kao da joj namiguju.

„Baš je neki taj Sanak Sklopiočić. Zašto se krije? Zašto ne skoči u sobu, u krevetac... Joj, što bismo se igrali ... ne bismo spavali do sutra” – razmišljala je Lara.

Ali, čim je Lara samo malo zatvorila oči, Sanak se spustio niz svoju nevidljivu nit, došuljao se do jastuka i svojim prstićem nježno dodirnuo njene trepavice. One se nisu otvorile. Lara je zaspala.

Sanak je onako malen, kao najkraći prst na ruci, stajao neko vrijeme na jastuku i razdragano gledao Laru. Ona je čvrsto spavala. On odluči da se malo poigra. Skočio je lako na pod i odskakutao sve na jednoj nozi, što je bila njegova omiljena navika, u ugao sobe gdje su uredno bile poslagane igračke. Sanak je svima veselo mahnuo rukom. Igrao se malo s lutkom, pajacem, medom, provozao se u kamiončiću, a onda sve opet pozdravio i odskakutao.

Zaškripala su vrata i Sanak je velikom brzinom skočio u krevetac i zavukao se ispod pokrivača kraj Lare. Ušla je mama. Ona se veselo osmjehivala gledajući u krevetac. Zatim je poljubila Laru, izvadila joj prstić iz usta, a onda ugasila svjetlo i izašla. Sanak odahnu. Nije ga vidjela. Ležao je mirno pored Lare i osluškivao kako ona slatko spava. Nemir mu nije dao mira. Veselo zagolica Laru po nosiću. Ona se u snu nasmiješi i produži da spava.

Sanak je izašao iz krevetića, popeo se na svoju nit i stao se ljuljati nad Larom. Bilo je to kao u cirku-su. Stalno je izvodio nove i nove pokrete i samo što nije doticao Larino lice.

U snu, Lara je vidjela kako u sobu ulaze zvijezde. Doletjele su i ptice, doskakutao zec, lane ... došlo je mnogo djece ... Svi su oni htjeli da vide Sklopiočića.

Njega nije bilo. Jurili su po livadi, zavirivali u žbunje, u stabla od kuda su bježale ptice, zagnjurivali glavu u vodu, gledali, pitali ribe, zagrcnuti brzo vadili glave i brisali oči ... Zvali ga, ali njega nije bilo. On bi se odazvao, ali čim bi okrenuli glavu na tu stranu, on bi postajao nevidljiv.

Došlo je jutro. Sanak se nekuda izgubio. Lara se trgnula. Njoj se učinilo da je samo malo zaspala. Kraj krevetića je stajala mama i smiješila se veselo Lari.

– Je li bio? – upitala je ona.

– Jeste, dušo! – odgovorila je mama. – Pomilovao te po kosici dok si ti spavala, igrao se u sobi i kada si se ti probudila, on je otišao.

Lara je bila tužna. Ćutala je.

„Znači, on neće da ga vidim” – mislila je Lara.

– „Nisam mu dobra.”

Mama je primijetila da Lara ćuti. Zagrlila ju je i rekla:

– Doći će on, dušo! Jednom će sigurno doći. Ti ćeš ga vidjeti.

– Stvarno.

– Da, da. Jedne večeri on će doći dok budeš budna.

– Možda večeras,

– Možda,

– Onda ću ga opet čekati.

– Tako je, dušo. Ti ga čekaj i jednom će se pojaviti.

– Ma, večeras mi neće proletjeti.

Mama je zagrlila Laru, podigla je iz posteljel i odnijela u kuhinju. Na svojoj nevidljivoj niti stajao je Sanak Sklopiočić. On je sve čuo i vidio ali se nije smio javiti. Jer, onda ne bi bio Sanak Sklopiočić.

SANDALE

Dugo sam u djetinjstvu hodao bos. Tada mi to nije smetalo. Sva su djeca na selu čim otopli pa sve do kasne jeseni hodala bosa. Bili smo siromašni. Novaca nije bilo da se kupi obuća. Onu koju smo imali čuvali smo za zimu. Bili su to gumeni opanci ili čizme. Djeca iz bogatijih kuća ljeti su imala sandale ili cipele. Bili smo pomalo ljubomorni na njih. Mi i ako smo imali sandale ili cipele čuvali smo ih za svečanosti.

Sjećam se kako nam je majka kupila prve sandale.

Sestra ih je prva dobila od naše rođake iz grada. Majka ih je kupila za sir i kajmak. Bile su to veoma lijepe još uvijek očuvane sandale koje su rođaki postale tijesne. Smeđe i sjajne sandalice s rupicama i dva kaišića koji su imali i kopčice. Sestra ih je jako voljela. Kada je išla na svečanost prašnjavim seoskim putem stalno je s njih brisala prašinu i pazila da se ne uprljaju.

Meni je majka takođe kupila stare sandale sa nekoliko ukrštenih bijelih kaišića. Dobila ih je jeftino, ali je jedan kaišić nedostajao. Kada ih je donijela kući ja sam se svejedno obradovao. Oprali smo ih u sapunici i razmišljali kako da ih popravimo. Nismo imali novaca da ih odnesemo obućaru. Onda se majka do-
sjetila.

– Idi uz potok - rekla mi je - vidjela sam neki bijeli kaišić prije nekoliko dana koji je voda izbacila na obalu. Od njega ćemo napraviti ovaj koji nedostaje.

Otišao sam na potok. Dugo sam šljapkao po njemu i pronašao taj kaišić. Bio je veoma loš, od gume.

– Jesi li ga našao? – upitala je majka.

– Jesam – odgovorio sam nevoljko. – Nije dobar.

– Dobar je, dobar. Napraviće majka tebi od njega lijepe sandale.

Onda je uzela iglu i konac i prišila kaišić. Bio je loše pričvršćen, ali sandale sam mogao obući. Uskoro je bila neka seoska svečanost i sestra i ja smo s ostalom djecom pošli na obližnju livadu gdje se okupljao narod. Imali smo sandale. Bili smo srećni, veoma srećni. I majka je bila srećna.

Gledao sam u sandale i bio ponosan. Eto, i ja imam sandale kao ostala djeca. Majka nas je odvela i pred fotografa. Tako su sandale do danas ostale na fotografiji. Dugo sam ih čuvao i brisao od prašine. Bio sam tužan kada su se pokidale.

Ponosan sam na svoju majku. Kako nas je samo znala znala obradovati.

SRNA

Lanin otac je lovočuvar u planini. On ima zeleno odijelo, šešir sa šarenim perom i pušku. Svaki dan otac odlazi u planinu da čuva životinje. Kada se vrati kući, odloži stvari i sjedne. Lana ga moli do joj priča šta je vidio u šumi. Otac joj ispriča sve što je vidio. Ali Lani to nije dovoljno. Otac tada mora da izmišlja.

– Povedi me u šumu da sama vidim životinje
– zamoli Lana oca. – Tako nećeš morati da izmišljaš priče.

Zamisli se otac i na kraju odluči da je povede.

Ujutro su Lana i otac sjeli u auto i odvezli se u podnožje planine. Dugo su hodali po šumi. Lana je trčala po šumskim stazama i brala cvijeće. Vidjeli su mnogo životinja. Otac je nabrao i zrelih jagoda koje su poslije ručka pojeli. Kada je otac po podne zadrije-mao u hladu, na drugom kraju šume se začuo pucanj. Otac se brzo podigao i iz svoje puške opalio dva puta. Zatim su Lana i on potrčali tamo gdje se čuo pucanj. Našli su malu ranjenu srnu. Otac je podigao njeno uplašeno tijelo i ponio je kući. Srna je bila lijepa. Od tog dana Lana je imala zadatak da je čuva i hrani.

– Kako je srna? – pitao je otac kada se drugi dan vratio iz planine. – Da li šta jede?

– Ona je moja – odgovorila je Lana uplašena da otac ne vrati srnu u planinu.

- Dobro, tvoja je, ali kako je? Hoće li da jede?
- Danas je jela i čokoladu.

Otac se slatko nasmijao. Taj dan mogao je po podne da spava jer nije morao da izmišlja priče.

PLAVA RIBICA

Baka Ruža je najviše voljela da jede ribu. Ribe je bilo u Glogovici, ali baka nije imala nikoga ko bi joj lovio. Ljoljo je odlučio da ulovi jednu plavu ribicu za baku.

– Bako, ispleti mi mrežu i ja ću ti uloviti ribicu.

– Ti si još mali za to – rekla je baka.

– Ako mi ispleteš mrežu i čekaš na obali, uloviću ti dosta ribe i jednu plavu ribicu koju sam vidio ispod vrbe.

– Dobro! – rekla je baka uz smiješak. Uzela je naočare, konac, iglu i počela da plete mrežu.

Kada je mreža bila gotova, krenuli su na rijeku. Ljoljo je išao naprijed noseći mrežu, baka je sa štapom išla polako za njim, a okolo je trčao i lajao njihov veliki pas.

Ljudi su gledali i govorili:

– Mali, ulovićeš je za rep. Bolje je da čuvaš dijete da se ne utopi, ženo!

Ljoljo je zagazio u rijeku. Voda je bila topla i duboka. Bacio je mrežu i stao da je vuče po dnu. Kada ju je prvi put podigao, u njoj nije bilo ništa drugo osim suhog lišća. Opet je stao da povlači mrežu po dnu rijeke. Njegova košuljica je bila potpuno mokra. Stalno je propadao u duboke virove, plivao, ali nije

htio da odustane. Baka s obale mu je govorila kuda da gazi. Kada je opet podigao mrežu, u njoj se zapračakala jedna mala ribica.

– Ova je mala – rekao je Ljoljo. – Pustićemo je da još živi i raste, bako.

Baka se samo nasmiješila.

Sljedeći put u mreži su se našle dvije veće ribice. Ljoljo je bacio ribice na obalu. Baka ih je stavila u kanticu. Onda je ulovio još dvije, pa onda tri... na kraju je u kantici bilo dosta ribica.

– Sada je dosta – rekla je baka. – Idemo kući, Ljoljo. Već ti je hladno i meni je dosta ribica.

– Ne, bako. Moram uloviti još plavu ribicu koju sam vidio ispod vrbe. Ona je najljepša i najveća.

Dugo je Ljoljo mrežom lovio i konačno ulovio plavu ribicu. Ona je stvarno bila lijepa. Ljoljo ju je dugo gledao. Ribica je nemirno skakutala pokušavajući da pobjegne. Kada se baka za trenutak okrenula na drugu stranu, Ljoljo je namjerno pustio plavu ribicu u vodu. Bilo mu je žao da je ispeku.

– Uh, pobježe mi! – reče Ljoljo.

– Ništa zato, dunjo bakina – reče baka. – Imaš pravo, neka ribica još raste. Hajde sada, idemo kući.

Tako je Ljoljo za baku ulovio punu kanticu ribe.

JABUKE

Rumene, mirišljave, visoko na granama u zelenom lišću, osmjevuju se jabuke komšije Gustava. Ana i Kati stoje na ogradi i gledaju prema njima. Kako su Samo lijepe!

– Još nisu dobro zrele – kaže Gustav.

– Jesu, jesu! – uglas odgovaraju djevojčice.

– Ehe, mangupčići moji! Još deset dana i moći ćemo ih jesti, strpite se malo.

Jabuke proviruju kroz lišće, djevojčice vire kroz ogradu. Na stablo doleti ptica i počne da pjeva.

– Što nisam ptica – kaže Ana – Tada bih mogla dohvatiti jabuke za nas dvije.

– Ili da sam vjetar – dodaje Kati. – Nabrala bih nam punu korpicu onih najrumenijih.

– A da sam Sunce, jabuke bi prije sazrele pa bi nam ih Gustav dao – zaključí Ana i dalje zaljubljeno produži da gleda prema stablu.

Sluša Gustav djevojčice, osmjevuje se i čupka svoje duge brkove, pa prilazi stablu. Uzima dugačak štap i njime otkida one najzrelije jabuke koje padaju u travu.

– Evo, grlice moje – kaže stari Gustav – a kada jabuke budu zrele, daću vam ih još.

– Hvala, čika Gustave! – kažu djevojčice, uzimaju jabuke i trče kući.

Jabuke su stvarno lijepe, a kada dozru biće još ljepše.

MAMIN PRAZNIK

Čim su se ujutro probudile, Kora i Jasmina su potrčale u maminu sobu da joj saopšte važnu odluku.

– Danas ćemo mi ići u trgovinu – rekla je Kora.

– Zatim ćemo spremati ručak – dodala je Jasmina.

Mama se nasmiješila. Bilo joj je drago što ima dobre djevojčice. Ona je htjela sama da obavi sve poslove u kući, a one da uče. Predložila je da ona barem opere posuđe.

– Ne, danas ćemo mi sve raditi – odlučno je rekla Kora.

– Onda ću ja obrisati prašinu – uz smijehak je rekla mama. – Za vas je to teško i visoko je, pa nećete moći dohvatiti.

– Ne, ne! Mi ćemo obrisati i prašinu – povikala je Jasmina.

Cijeli dan Kora i Jasmina su žurile i radile. Spremale su ručak, obrisale prašinu u svim sobama, oprale posuđe, opeglale tati košulje, donijele drva za peć, a za to vrijeme mama je morala stalno da sjedi.

Kada je tata došao s posla, i on je morao da se pridruži djevojčicama. Svi su radili, a mama je sjedila.

Uveče je Kora rekla:

– O pa mi ćemo sutra u školi stvarno imati o čemu da pišemo kako smo pomogle svojoj mami.

– Biće to lijep sastav – potvrdila je Jasmina.

MALA ŠKOLA

Mama je pripremala Mašu za vrtić. U gradu su kupili sve što je potrebno.

– Šta je to vrtić? – pitala je Maša.

– To je škola u koju idu male djevojčice i dječaci – odgovorila je mama.

Maša se kratko zamislila i zastala.

– Pa zašto si mi onda kupila samo jednu knjigu? Ako idem u školu, onda moram imati mnogo knjiga.

Morali su zato da kupe još knjiga i slikovnica. Kupili su i lijepu torbu.

Prvo jutro za polazak u vrtić Maša je nestrpljivo dočekala. Probudila se prije svih i počela da pakuje svoje stvari. Svi su je ispratili. Čak je i maca došla do vrata, a Bobi je u dvorištu lajao i veselo mahao repom.

– Budi dobar, Bobi! Ne juri Katarinu. Ona je mala i dobra.

Vrtić nije bio daleko od kuće. Jedna teta je dočekala mamu i Mašu. Ona im je pokazala sve prostorijske, a onda odvela u hodnik.

– Evo, ovdje su ormarići, Mašo. Izaberi sebi jedan koji ti se najviše sviđa.

Maša je izabrala ormarić na kome je bila nacrtana kućica, cvijet i oblačak i u njega stavila svoje stvari.

Mama je otišla na posao, a Maša je ostala. Bilo je puno djece i svi su se zajedno igrali. Postali su već prvog dana veliki drugovi.

Bio je tu i jedan Branko.

SLIČICE

Mama je Sabinu odvela u očnu ambulantu.
Teta u bijelom mantilu prvo se dugo igrala s njom, a onda je upitala:

- Šta vidiš na ovoj sličici, Sabina?
- To je kućica – odgovorila je Sabina.
- Dobro. A ovo?
- Cvijet.
- Odlično. A šta je ovo?
- Ptičica.
- Ovo?
- Trešnja..
- A ovo ovdje?

Sabina je imala jedno oko prekriveno, a sličica je bila daleko i mnogo manja od ostalih, pa nije vidjela. Bio je to ključić.

- E, što si mi odnijela tu sličicu tako daleko. Donesi je ovamo pa ću ti reći – ljutito će Sabina. Svi su se slatko nasmijali.

SABININA PTIČICA

Sabina je išla u baštu sa tetom Ivanom. Teta je nosila u jednoj ruci korpu za povrće, a u drugoj je bila sićušna Sabinina ručica.

– Teta Ira, bašta je moja! – rekla je Sabina.

– Tvoja je – potvrdila je teta.

– I jabuka je moja.

– I ona.

– I ruže su moje.

– Tako je.

– Je li moja i ona ptičica?

– Jeste, dušo, jeste. I ona je tvoja.

Sabina je stala da doziva ptičicu koja je cvrkutala na grani jabuke.

– Dođi, ptičice, dođi! Neću ti ništa.

Ptičica je i dalje skakutala po granama. Letjela je u visinu i opet se vraćala na jabuku. Kao da je htjela da se igra sa Sabinom.

Nabrale Sabina i teta punu korpu povrća i jabuka i pošle kući. Na putu susrele susjetku Anu.

– Gdje si bila, Sabina? – upitala je ona.

– U mojoj bašti.

– O, pa to je divno. Ti imaš baštu.

– Imam i ptičicu koja pjeva – veselo će Sabina pokazujući prema bašti.

– Hoćeš li mi dati malo jabuka?

- Hoću. Samo neću ptičicu.
- Zašto ne i ptičicu?
- Zato što je njoj najljepše u mojoj bašti.
- Dobro, a sada mi daj jabuke.

Uzela Sabina iz korpe jabuke i dala ih susjetki Ani. Ona je poljubi u kosicu.

- Baš si ti dobra djevojčica. Uzeću samo jednu jabuku i čuvaj dobro svoju ptičicu.

Od tada Sabina i teta svaki dan idu u baštu da vide ptičicu. A ptičica kao da to zna i čeka ih, pa leti s grane na granu i veselo cvrkuće pozivajući Sabinu u igru.

TARJA

Jednog dana, sredinom ljeta, u našu kuću je došla Tarja. Dovala ju je ujna iz daleke Finske. Tamo je ujak radio u velikoj tvornici. Ni Tarja ni ujna nisu znale naš jezik. Meni su rekli:

– To je ujna i ujakova kćerka. Ostaće kod nas cijelo ljeto. Igrajte se zajedno.

– Kako da se igramo kada ne zna da razgovara sa mnom – uzjogunio sam se ja gledajući plavokosu djevojčicu vlažnih i sjajnih očiju.

– Snadi se – rekao je djed Gustav čupkajući svoj veliki brk.

E što je to bilo ludo ljeto. Kreveljio sam se kao majmun i mlatarao rukama da bih Tarji objasnio šta hoću. Ona nije ništa razumjela. Donesi Tarja loptu, ona donese lubenicu. Dovezi Tarja bicikl, ona donese mačiče iz šupe. Idemo Tarja na more, Tarja prvo ćuti a onda počne da plače bez ikakvog razloga. Djed odmah dotrči kao navijen i psuje.

– Mangupe, zašto si je tukao? – gundā djed i uzima svoj dugi tanki prut.

– Nisam, majke mi – govorim i bježim po dvorištu dok za mnom trči djed Gustav.

– Jesi, jesi, znam ja tebe derane. Jednom ću te ... uh, uh, uh ...

– Ma nisam, djede. Pitaj nju – molećivo gledam u Tarju.

Tarja rukama nešto objašnjava djedu, djed beči oči, baba kuka, moja majka uzima svoj prut ispod strehe i počinje da mi prijeti, a ja, ni luk jeo ni luk mirisao, moram da bježim po dvorištu jer svi hoće da mi napraše tur.

Ali Tarja je bila dobra i lijepa djevojčica. Vidjevši šta mi se sprema, prišla bi i čvrsto me zagrlila. To je za djeda trebalo da znači da joj ništa nažao nisam učinio i da je nastao nesporazum.

Teško smo saznawali sta hoće i zašto plače. Najviše se oduševljavala mojoj ribarskoj vještini. Pljeskala je rukama za svaku ribu koju bih upecao. Naučio sam je da pliva i roni. Vadio sam joj školjke, ježeve i morske zvijezde. Niko tada nije bio srećniji od nje.

A onda je došla jesen i Tarja je otišla. Kad će to sljedeće ljeto, stalno sam se pitao i besciljno švrljao uskim uličicama. Nije me više interesovao ni ribolov ni igra. Jedino me više nisu tukli zbog Tarje.

RADOST

Naš poštar ima najčarobniju torbu. Njemu nije lako. Samo u našoj zgradi ima sto stanova. Dok on ubacuje pisma, mi stojimo podignutih glava i uglas pitamo:

– Ima li za nas?

– Nema – smješi se nama naš poštar. – Nema, ljepotani ...

Onda uzima olovku iza uva, nešto piše i nastavlja da ubacuje pisma i novine u sandučiće.

A kako samo brzo hoda nas poštar! Mi ne možemo da trčimo uz njega dok on korača. On korača, mi trčimo i onda se svi skupa smijemo. Voli nas naš poštar, mnogo voli, a i mi njega volimo.

Ali juče se dogodilo nešto neobično. Stiglo je pismo za našeg Gašu Petrovića. Da, da. Pravo pravca-to pismo iz Beča.

– Jesi li ti Gavriilo Petrović? – pitao je poštar.

– Jesam – rekao je Gaša pomalo uplašeno.

– E, ljepotane moj, stiglo je pismo za tebe... iz Beča čak. Potpiši ovdje!

A u pismu – radost. Vraća se Gašina mama, za stalno. Gaša više neće živjeti sam sa siromašnom tetkom. Svi smo zbog toga bili radosni, a Gaša je čak i plakao od sreće.

Sutra idemo na željezničku stanicu da svi skupa dočekamo Gašinu mamu.

KATI

Ona je imala najljepše oči u našem razredu – velike, svijetle, malo tužne i snene. Zbog tih očiju ja sam danima sanjario. Imala je ona uvijek i najljepšu haljinicu, najuredniju dugu kosu i najčarobniji osmijeh na svijetu.

Kada sam ja došao u IVb u nju je već bilo zaljubljeno deset dječaka, i svi su se oni nadali da Kati baš samo jednoga od njih voli.

Ali, niko od njih nije mogao voljeti Kati kao što sam je ja volio. Niko od njih nije mogao napisati tako lijepe stihove za njen spomenar od mene. Niko joj nije donosio tako lijepe jabuke i mirisne dunje kao što sam to činio ja i stidljivo joj davao na velikom odmoru. Niko nije imao tu čast da drži njenu torbu dok ona preskače preko konopca poslije nastave.

– Hoću da se ženim – rekao sam jednog dana u povjerenju djedu kod kuće.

– Da se ženiš!? – zabezeknuo se djed, a onda smiješeći dodao – Da znaš, nije ti to ni loše. A ko je mlada?

– Kati. Kati Vogel – rekao sam ozbiljno.

– Oho, znam njenog djeda. Igramo zajedno šah u parku.

Malo pomalo, od mog do njenog djeda, od uha do uha, pročulo se čak i u školi kako hoću da se ženim. Ajme, kakav džumbus. Svi su me zadirkivali. Ali, vi mislite, zar ne, da se sve na tome završilo. Ne, ne, varate se. Nakon mnogo godina Kati Vogel se udala za mene.

Danas je naš dječak došao iz škole i s vrata rekao:

– Hoću da se ženim!

SADRŽAJ

1. Prva pahuljica /5
2. Usamljena breza /7
3. Mali voz /10
4. Bakine dunje /12
5. Potok koji se ljutio /14
6. Najljepši vez /17
7. Jesen na rijeci /19
8. Prijateljstvo /22
9. Nemirna kapljica /24
10. Ljubičasta ovca /26
11. Maslačakova šubara /27
12. Djed i rijeka /29
13. Cvrčak /31
14. Mače /33
15. Oljine cipelice /35
16. Plivačica Nina /37
17. Bicikl /39
18. Sanak Sklopiočić /40
19. Sandale /44
20. Srna /46
21. Plava ribica /48
22. Jabuke /50
23. Mamin praznik /51
24. Mala škola /52
25. Sličice /53

26. Sabinina ptičica /54

27. Tarja /56

28. Radost /58

29. Kati /59

JOVICA ĐURĐIĆ
SANAK SKLOPIOČIĆ

* * *

Izdavač
„OTOKAR KERŠOVANI” - RIJEKA

Za izdavača
TOMISLAV PILEPIĆ

Glavni urednik
MILAN ZINAIC

Lektor
MILORAD STOJEVIĆ

Korektor
IVANA ĐURĐIĆ

Tehnički urednik
LJUBOMIR KARUZA

* * *

Tisak
GRO „LIBURNIJA” RIJEKA
1983.

JOVICA ĐURĐIĆ je rođen 1949. godine u Glogovici (SR Bosna i Hercegovina). Osnovnu školu završio je u Glogovici i Podnovlju, srednjun u derventi, a studij pedagogije na Pedagoškom fakultetu u Rijeci.

Pjesnik, prozaist i prevodilac, Đurđić je poeziju za djecu i odrasle objavljivao u mnogim listovima i časopisima. Pojedini su mu radovi prevedeni na makedonski, slovenački, rusinski, albanski, poljski, ruski, češki, engleski i italijanski jezik.

Član je Udruženja književnika SR Bosne i Hercegovine.

Đurđić je dosad objavio zbirke pjesama:

USNULA DEVOJKA, Svjetlost, Sarajevo, 1974,

LARISA, Riječko književno društvo, 1974,

LJUBIČASTO GORJE, Svjetlost, Sarajevo, 1976. i

KAKO VOLIM ANU, zbirka pjesama za djecu, Izdavački centar Rijeka, Rijeka, 1983.

U štampi mu se nalazi knjiga pjesama RUKE VEČERNJIH LJUBAVNIKA.

Za svoj književni rad dobio je ove književne nagrade: Nagrada za poeziju Fonda mladih talenata redakcije dnevnika „Borba” (1969), dvostruki je dobitnik nagrade „Drago Gervais” (Žerve), Rijeka, za zbirke pjesama LARISA (1973) i LJUBIČASTO GORJE (1974), Nagrada Centra za kulturu RU Doboja za zbirku pjesama RUKE VEČERNJIH LJUBAVNIKA (1974)... kao i nekoliko drugih nagrada na književnim konkursima.

Živi u Rijeci.

